

Komentář k hodnocení výsledků v Modulu 1 Odborný panel 3. Medical and Health Sciences

Zpracoval místopředseda Odborného panelu: prof. RNDr. Ondřej Slabý, Ph.D.

Dne 12. 8. 2021

V panelu 3 – Medical and Health Sciences - bylo hodnoceno 315 položek, přičemž v 3.1 – Basic medicine – 67 položek, v 3.2 – Clinical medicine – 175 položek, 3.3. – Health sciences – 58 položek, 3.4. – Medical biotechnology – 5 položek a v 3.5 – Other medical sciences – 10 položek. Pro zjednodušení při malém počtu položek jsme pro účely hodnocení tak, jako v minulém období, sloučili 3.4 a 3.5 pod 3.3.

Z celkového počtu 315 titulů bylo 207 klasifikováno jako „Přínos k poznání“ (dále PP) a 108 jako „Společenská relevance“ (dále SR).

Při hodnocení jednotlivých zařazených výsledků do 3.1. - **Basic medicine** bylo 57 věnováno PP a 10 SR. Vezmeme-li výsledky hodnocení v kategorii 1 a 2 u PP (celkem 27 z 57 prací), nejvíce prací bylo uvedeno výsledků z pracovišť Akademie věd – 7. Následovala Univerzita Karlova – 6 a Univerzita Palackého v Olomouci – 3. U SR splnily kritéria zařazení do kategorie 1 a 2 z celkového počtu 10 pouze 4 práce (UOCHB, 1.LF UK, Univerzita obrany, Thomayerova nemocnice).

Do 3.2 – **Clinical medicine** bylo zařazeno 175 titulů: u 90 (74%) (z celkového počtu 121) se jednalo v PP v kategorii 1 a 2: 29 prací bylo z Lékařských fakult UK (1.,2.,3., Plzeň, Hradec Králové) a 15 z jejich fakultních nemocnic (VFN, FN Motol, IKEM), ve 4 případech se jednalo o pracoviště Masarykovy Univerzity (LF a CEITEC) a v 7 případech jejich fakultních nemocnic (FN Brno, FNUSA, MOU). 19 prací (35%) (z celkového počtu 54) zařazených do SR splnilo kritéria 1 a 2. 6 z nich pocházelo z pracovišť MU a jejich fakultních nemocnic (CKTCH, MOU), 4 z Nemocnice Na Homolce a ostatní z různých výzkumných institucí a ústavů.

Do 3.3 – 3.4 – **Health sciences, Medical biotechnology** a 3.5. **Other medical sciences** bylo dohromady zařazeno 58 položek, u 3.3 pod PP 24 a pod SR 34. 3.4 a 3.5 lze hodnotit pro marginální počet 5, resp. 10 obtížně.

Ze souhrnných dat je zřejmé, že VO provádějící výzkum v oblasti Medical and Health Sciences stále více využívají možnosti vykazovat v rámci M1 výsledky kategorie Přínos k poznání (207 výsledků) na úkor Společenské relevance (108 výsledků). Předpokládají, že originální práce s vysokým IF musí být v kategorii PP nutně hodnocena nejvýše. Tento předpoklad se také ukazuje jako pravdivý, přičemž pozorujeme u hodnotitelů příznivý trend bonifikace tzv. domácí expertízy, tedy prvního případně korespondujícího autora z příslušné VO, a naopak poklesu hodnocení v souvislosti s mnohoautorskými výsledky. Oproti tomu dosáhnout nejvyššího hodnocení v kategorii SR je téměř nemožné, vezmeme-li v úvahu, že toto hodnocení může získat pouze výsledek s mezinárodním společenským nebo ekonomickým dopadem. Skutečnost, že i tak některé výsledky dosahují v kategorii SR nevyššího hodnocení odráží spíše odklon hodnotitelů od metodiky hodnocení než skutečný soulad výsledku s definicí nejvyššího hodnocení. Lze tedy předpokládat, že VO zde spíše spekulují, jaké typy výsledku uplatňovat a budou i nadále preferovat vykazování původních prací v kategorii PP na úkor výsledků v kategorii SR.

Důvod spatřujeme mimo jiné také v nešťastné definici kritérií pro jednotlivé známky v rámci SR. Jak si má hodnotitel poradit např. s učebnicí Revmatologie (>1000str. učebnice), která je hodnotným několikaletým dílem týmu respektovaných odborníků, má bezpochyby velký význam pro české revmatology, kterým usnadní vzdělávání a třeba, díky své přehlednosti, i každodenní klinickou praxi? Jedná se o významný dopad, dopad nebo částečný dopad na českou společnost? Společenský význam u naprosté většiny výsledků v rámci panelu 3 je vázán na určitý segment společnosti, pro který může být mimořádně významný, nicméně

plošně je samozřejmě zanedbatelný. Z tohoto hlediska by v podstatě všechny výsledky měly být průměrné a podprůměrné.

Na stranu druhou některé VO stále nemají ve vymezení kategorii PP a SR jasno a vykazují například učebnice v českém jazyce v kategorii PP, čímž je zcela připraví o možnosti dobrého hodnocení. Naopak například originální práce z oblasti základního molekulárně-biologického výzkumu publikovaná v odborném časopisu kategorie T5 nemůže v rámci SR dosáhnout dobrého výsledku skrze svůj minimální společenský a ekonomický dopad v daném čase. Oba scénáře se bohužel v rámci M1 vyskytují.

V rámci panelu 3 se stále v M1 setkáváme také s výsledky nízké kvality jako jsou přehledové práce v českých recenzovaných (i nerecenzovaných) časopisech či odborné publikace Q4 svědčící o nepochopení smyslu M1 v rámci metodiky M17+. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že se podařilo stabilizovat pool kvalitních hodnotitelů pro výsledky v rámci M1. V současné době je jich panelu 3 k dispozici celkem 172 a jejich znalost metodiky hodnocení se zlepšuje, což se projevuje snížením počtu diskrepantních výsledků. Nicméně, věříme, že hodnocení excelentních výsledků typu PP by bylo logičtější jako samostatná součást M2, přičemž M1 by zůstal zaměřený výhradně na nebibliometrizovatelné výsledky.

Na základě výše uvedeného se domníváme, že minimálně u výsledků z oblasti Medical and Health Sciences není Modul 1 stále dostatečně nakalibrován a některé VO s ním stále neumějí pracovat. Modul 1 tak při celkovém hodnocení VO v oblasti Medical and Health Sciences může vést k nežádoucímu zkreslení, a v kontextu objektivních výsledků M2, by mu tak při posuzování VO měla být věnována významně menší pozornost.